
Klasyfikatory liniowe

Linear classifiers

JERZY STEFANOWSKI
Institute of Computing Sciences,
Poznań University of Technology

UMiSN – slajdy wykładu
Wersja 2010

Plan

---

1. Liniowe klasyfikatory
2. Klasyczne liniowa analiza dyskryminacyjna
3. Podejścia probabilistyczne
4. Inne zagadnienia
5. Oprogramowanie

Formalizacja problemu klasyfikacji

- W przestrzeni danych (ang. measurement space) Ω znajdują się wektory danych $\mathbf{x}$ stanowiące próbkę uczącą D , należące do dwóch lub więcej K klas

$$D = \left\{ (\mathbf{x}_i, c_i) \mid \mathbf{x}_i \in R^p, c_i \in \{C_1, \dots, C_k\} \right\}_{i=1}^N$$

- Klasyfikacja jest dokonywana na podstawie funkcji będącej liniową kombinacją p cech i parametrów

$$y = f(\mathbf{x}, \mathbf{w})$$

- Dążymy do sytuacji

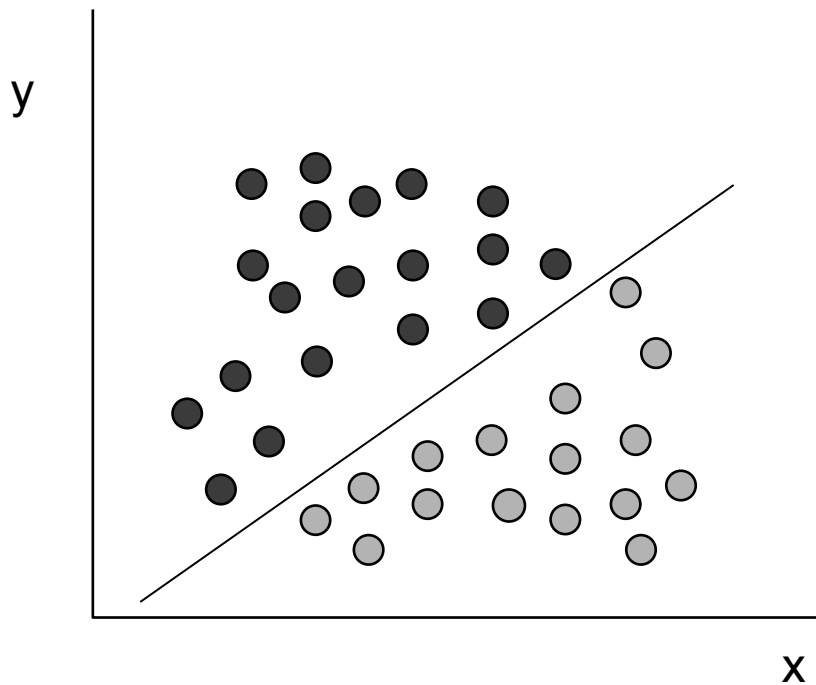
$$y_i = f(\mathbf{x}_i, \mathbf{w}) = c_i$$

- i/lub minimalizacji błędów klasyfikacji

$$y_i \neq c_i$$

Liniowa funkcja separująca (graniczna)

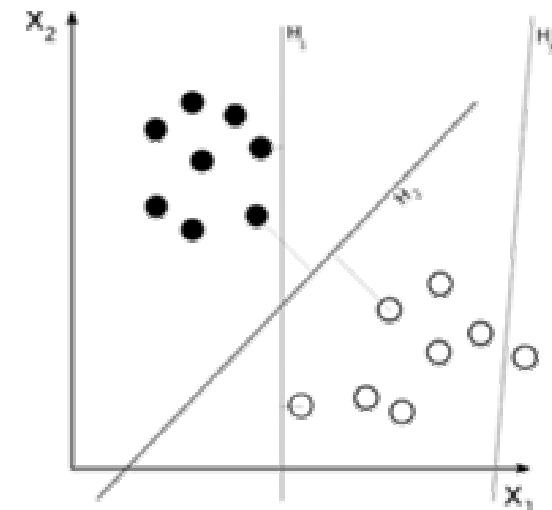
- Szukamy klasyfikatora pozwalającego na podział całej przestrzeni na obszary odpowiadające klasom (dwie lub więcej) oraz pozwalającego jak najlepiej klasyfikować nowe obiekty x do klas
- Podejście opiera się na znalezieniu tzw. granicy decyzyjnej między klasami
→ $f(\mathbf{x}) = \mathbf{w}^T \cdot \mathbf{x}$

$$y = \begin{cases} f(\mathbf{x}_i) > T & \mathbf{x}_i \in C_1 \\ f(\mathbf{x}_i) < T & \mathbf{x}_i \in C_2 \end{cases}$$

Różne podejścia do budowy klasyfikatorów liniowych

- Podejścia generatywne (probabilistyczne)
  - Analiza dyskryminacyjna (związ. z rozkładem normalnym)
  - Wersja klasyfikacji Bayesowskiej (dwumianowy rozkład)
- Podejścia wykorzystujące własności zbioru uczącego
  - Perceptron liniowy Rosenblata (iteracyjne poprawki wag)
  - Metoda wektorów nośnych (max. marginesu klasyfikatora)
  - Regresja logistyczna (EM estymacja)

Co jest celem analizy dyskryminacyjnej

- ▶ • Podejście statystyczne do problemów klasyfikowania obiektów (term. ang. *Discriminant Analysis*)
  - Oryginalnie wprowadzona przez R.A.Fishera (1936) dla funkcji liniowych (2 klasy),
  - Metody probabilistyczne – B.Welch .
- Dostępna w wielu programach, np. SAS, SPSS, R lub Statistica,...
- Liczne zastosowania
- ...

Liniowa analiza dyskryminacyjna

- Problem wprowadzony przez R.A.Fishera w 1936 dla wielowymiarowej przestrzeni atrybutów (zmiennych liczbowych) – dyskryminacja 2 klas
- Fisher oryginalnie zaproponował poszukiwanie kierunku projekcji, na którym można dobrze rozdzielić rzutowane obie klasy
  - Średnie w klasach są dostatecznie oddalone od siebie
  - Obszary rozrzutu (rozproszenia, zmienności) obu klas nie nakładają się zbyt mocno.

Intuicja projekcji w Fisher's Linear Discriminant [EST]

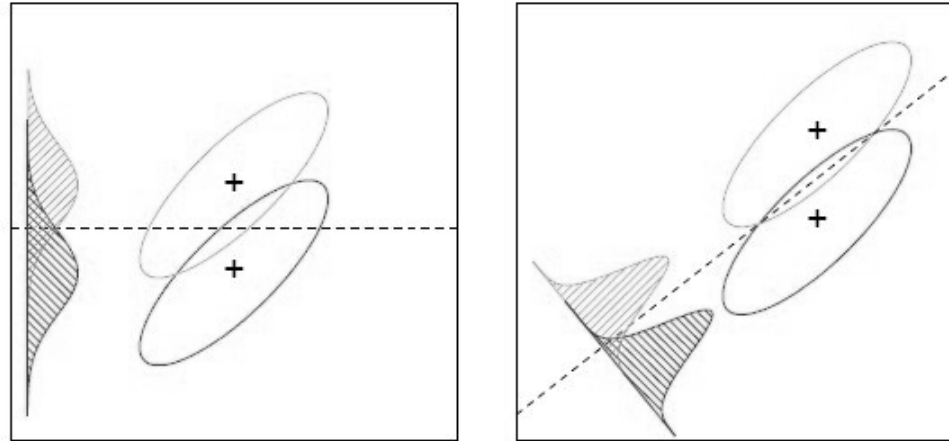

Figure 4.9: *Although the line joining the centroids defines the direction of greatest centroid spread, the projected data overlap because of the covariance (left panel). The discriminant direction minimizes this overlap for Gaussian data (right panel).*

„From training set we want to find out a direction where the separation between the class means is high and overlap between the classes is small”

Trochę uwag matem. o projekcji

- Dysponujemy przykładami uczącymi opisanymi p -cechami $\mathbf{x}=[x_1, x_2, \dots, x_p]^T$ należącymi do dwóch klas C_1 i C_2 (odpowiednio n_1 i n_2)
- Wektory p -wymiarowe $\mathbf{x}$ są zrzutowane na prostą (kierunek związany z parametrami $\mathbf{w}$). Algebraicznie odpowiada to zastąpieniu ich skalarą $z = \mathbf{w}^T \cdot \mathbf{x}$. Celem jest taki dobór $\mathbf{w}$ aby na podstawie nowej zmiennej z przykłady z obu klas były jak najlepiej rozdzielone.

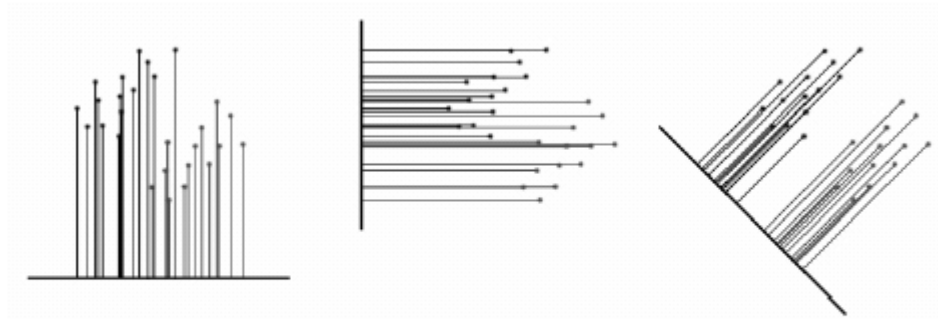

Figure 1: Projection of data from two classes onto various lines.

Założenia co do danych

- Fisher – dość ograniczone założenia: wektor p wartości oczekiwanych $E(\mathbf{x})$ oraz rozproszenie charakteryzowane przez macierz kowariancji $\Sigma = \text{Cov}(\mathbf{x}) = E[(\mathbf{x} - E(\mathbf{x})) \cdot (\mathbf{x} - E(\mathbf{x}))^T]$

- Estymatory

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$$

$$\mathbf{S} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) \cdot (x_i - \bar{x})^T$$

- Wariancja po rzutowaniu $\mathbf{x}$ na prosta o wektorze kierunkowym $\mathbf{w}$

$$\text{Var}(\mathbf{w}^T \mathbf{x}) = \mathbf{w}^T \Sigma \mathbf{w}$$

Sformułowanie problemu Fisher LDA

Cel

- Maksymalizuj odległość rzutowanych średnich klas
- Minimalizuj wariancje wewnątrz klasową
- Odległość między rzutami średnich

$$(\mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_1 - \mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_2)^2$$

- Fisher założył, że obie klasy mają taką samą macierz kowariancji $S = S_1 + S_2$. Dlatego wskaźnik zmienności wewnątrzgrupowej (wspólnej dla obu klas) zdefiniowany jest jako:

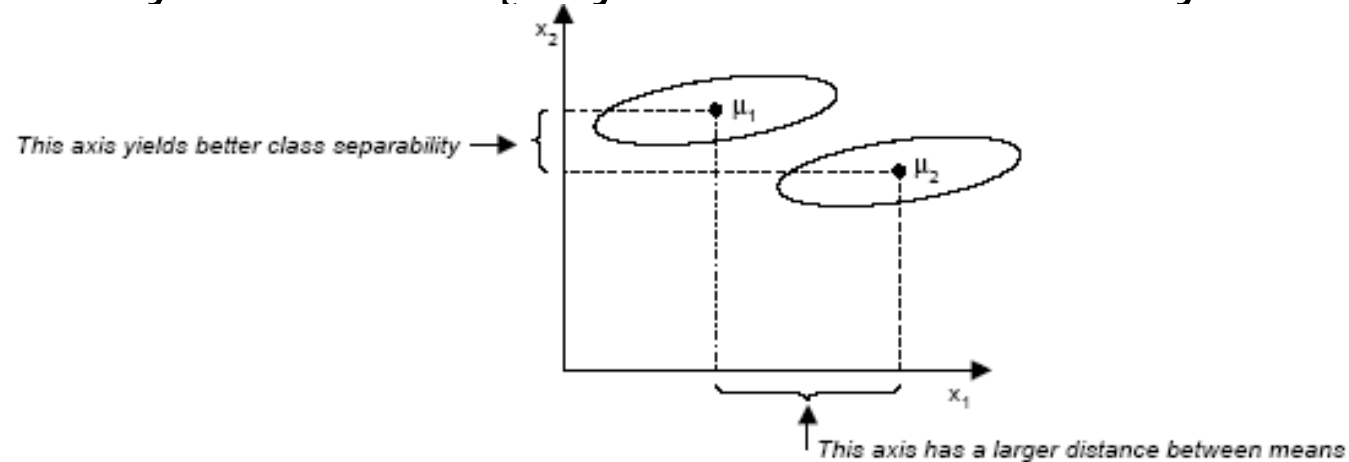
$$S_W = \frac{1}{n-2} \sum_{k=1}^2 (n_k - 1) S_k$$

- Pamiętaj, że po rzutowaniu mamy $\mathbf{w}^T S_W \mathbf{w}$

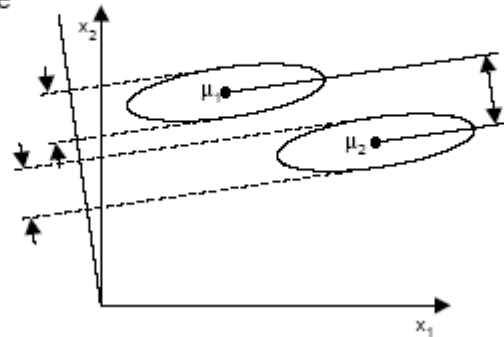
Co optymalizować?

- Czy różnica między rzutami średnich wystarcza?

Therefore, we will be looking for a projection where examples from the same class are projected very close to each other and, at the same time, the projected means are as far apart as possible

Sformułowanie problemu Fisherian LDA

- W celu maksymalizacji odległości rzutów średnich klas i minimalizacji wariacji wewnątrzklasowej należy poszukiwać wektora $\mathbf{w}$ który maksymalizuje następujące wyrażenie:

$$J(\mathbf{w}) = \frac{(\mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_1 - \mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_2)^2}{\mathbf{w}^T \mathbf{S}_W \mathbf{w}}$$

- Po znalezieniu kierunku maksymalizującego $J(\mathbf{w})$ można stosować zasadę klasyfikacji na rzutowanej prostej. Przydziel $\mathbf{x}$ do klasy j dla której

$$\left| \tilde{\mathbf{w}}^T \mathbf{x} - \tilde{\mathbf{w}}^T \bar{\mathbf{x}}_j \right| < \left| \tilde{\mathbf{w}}^T \mathbf{x} - \tilde{\mathbf{w}}^T \bar{\mathbf{x}}_k \right|$$

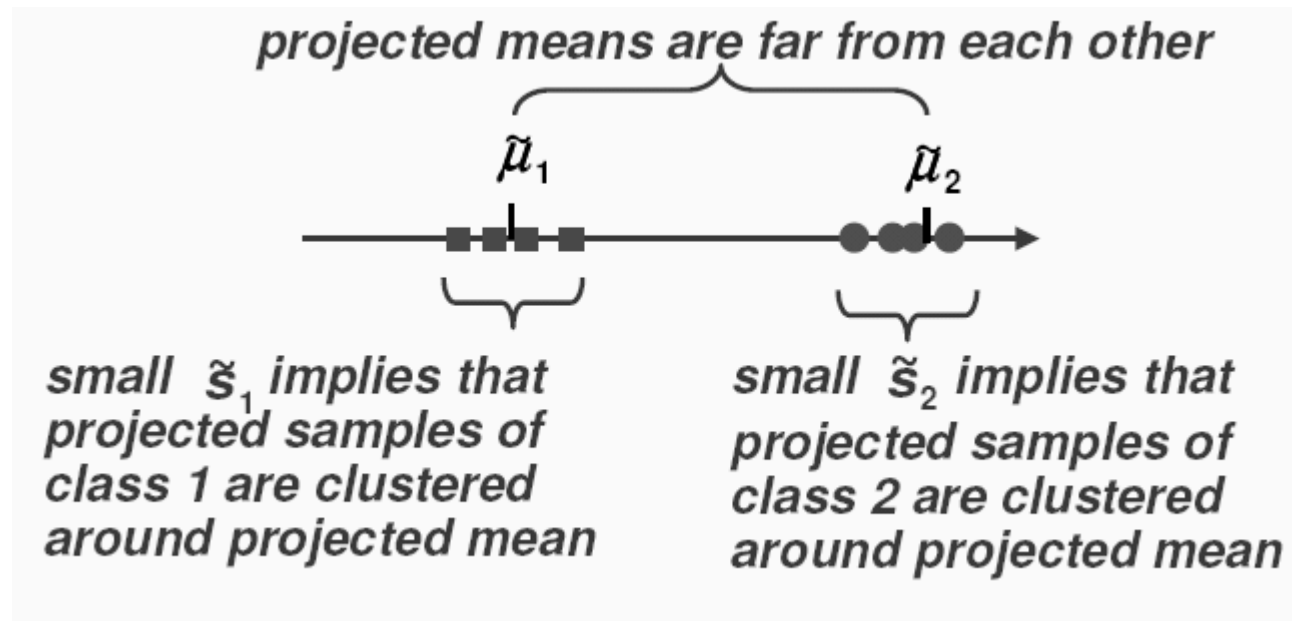
- Można wykazać, że ten wektor jest proporcjonalny

$$\tilde{\mathbf{w}} \propto \mathbf{S}_W^{-1} (\bar{\mathbf{x}}_1 - \bar{\mathbf{x}}_2)$$

Uwagi o konstrukcji wskaźnika

- Zwiększanie $J(w)$ ma gwarantować dobrą separację klas i ich rzutów

Hiperpłaszczyzna separująca

- Wyraz wolny to środek odcinka między rzutami średnich

$$m = \frac{1}{2}(\mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_1 - \mathbf{w}^T \bar{\mathbf{x}}_2) = \frac{1}{2}(\bar{\mathbf{x}}_1 - \bar{\mathbf{x}}_2)^T S_W^{-1}(\bar{\mathbf{x}}_1 + \bar{\mathbf{x}}_2)$$

- Stąd liniowa funkcja dyskryminacyjna Fishera

$$y = (\bar{\mathbf{x}}_1 - \bar{\mathbf{x}}_2)^T S_W^{-1}[\mathbf{x} - \frac{1}{2}(\bar{\mathbf{x}}_1 + \bar{\mathbf{x}}_2)]$$

- Więcej informacji, np.
  - J.Koronacki, J.Cwik: Statystyczne systemy uczące się
  - M.Krzyśko et al.: Systemy uczące się

Przypadek wielu klas ($K > 2$)

- Rozwiązanie Fishera uogólniono dla większej liczby K klas (C.Rao 1948)

- Średnia w próbie uczącej $\bar{\mathbf{x}} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^K \bar{\mathbf{x}}_j$

- Macierz zmienności wewnątrzklasowej

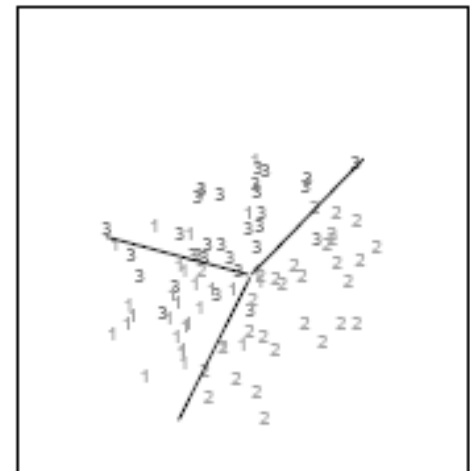
$$S_W = \frac{1}{n - K} \sum_{j=1}^K \sum_{i \in C_j} (x_i - \bar{x}_j)(x_i - \bar{x}_j)^T$$

- Macierz zmienności międzyklasowej

$$S_B = \frac{1}{K - 1} \sum_{j=1}^K n_j (\bar{x}_j - \bar{x})(\bar{x}_j - \bar{x})^T$$

- Poszukuj wektora $\mathbf{w}$ maksymalizującego

$$J(\mathbf{w}) = \frac{\mathbf{w}^T \mathbf{S}_B \mathbf{w}}{\mathbf{w}^T \mathbf{S}_W \mathbf{w}}$$

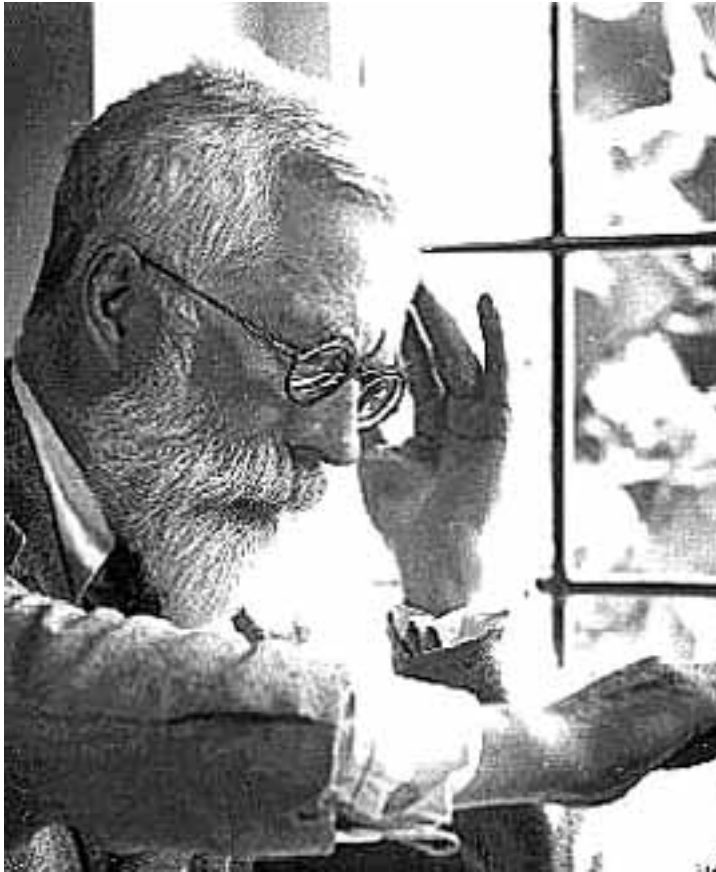

O autorze

- Ronald A. Fisher, 1890-1962

“The elaborate mechanism built on the theory of infinitely large samples is not accurate enough for simple laboratory data. Only by systematically tackling small sample problems on their merits does it seem possible to apply accurate tests to practical data.”

1936

Podjęcia opisowe i probabilistyczne

- ▣ • Stochastyczne / probabilistyczne
  - Zbiór obserwacji jest próbą losową pobraną z k podpopulacji $\pi_1, \pi_2, \dots, \pi_k$; celem jest taki podział aby podpopulacje odpowiadały właściwym k klasom $C_1, C_2, \dots, C_k$
- Opisowe
  - Nie rozważa się losowości próby, zakłada się że posiadany zbiór zawiera przykłady z k klas $C_1, C_2, \dots, C_k$; zadanie polega na poprawnym podziale zbioru na klasy

Sformułowanie probabilistyczne z Tw. Bayesa

- Obiekty $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^p$ i wielowymiarowy rozkład prawdopodobieństwa – funkcja gęstości $f(\mathbf{x}|C_i)$
- Każda klasa C_i opisana prawdopodobieństwa apriori p_i
- Bayesowska reguła klasyfikowania

$$P(C | x) = P(x | C)P(C)/P(x)$$

- ▣ • Przydziel nowy obiekt $\mathbf{x}$ do tej klasy C_i dla której prawdopodobieństwo a posteriori jest największe:

$$P(C_j | \underline{x}) = p_j \cdot f(\underline{x} | C_j) / \sum_{i=1}^K p_i \cdot f(\underline{x} | C_i)$$

Rozwiązanie probabilistycznej reguły klasyfikacji

- Załóżmy, że rozkłady wektora x w poszczególnych klasach są p -wymiarowymi rozkładami normalnymi:

$$f(\underline{x} | C_i) = (2\pi)^{-0,5p} |\Sigma_i|^{-0,5} \exp\left[-0,5(\underline{x} - \underline{\mu}_i)^T \Sigma_i^{-1} (\underline{x} - \underline{\mu}_i)\right]$$

- Wykorzystując logarytmiczne przekształcenie twierdzenia Bayesa, obiekt x jest przydzielany do tej klasy C_j dla której funkcja dyskryminująca osiąga maksimum:

$$\delta_j(x) = -0,5(\underline{x} - \underline{\mu}_j)^T \Sigma_j^{-1} (\underline{x} - \underline{\mu}_j) - 0,5 \log |\Sigma_j| + \log p_j$$

- Jest to kwadratowa funkcja dyskryminująca (QDA)

Liniowa funkcja

- Założenie równości macierzy kowariancji Σ

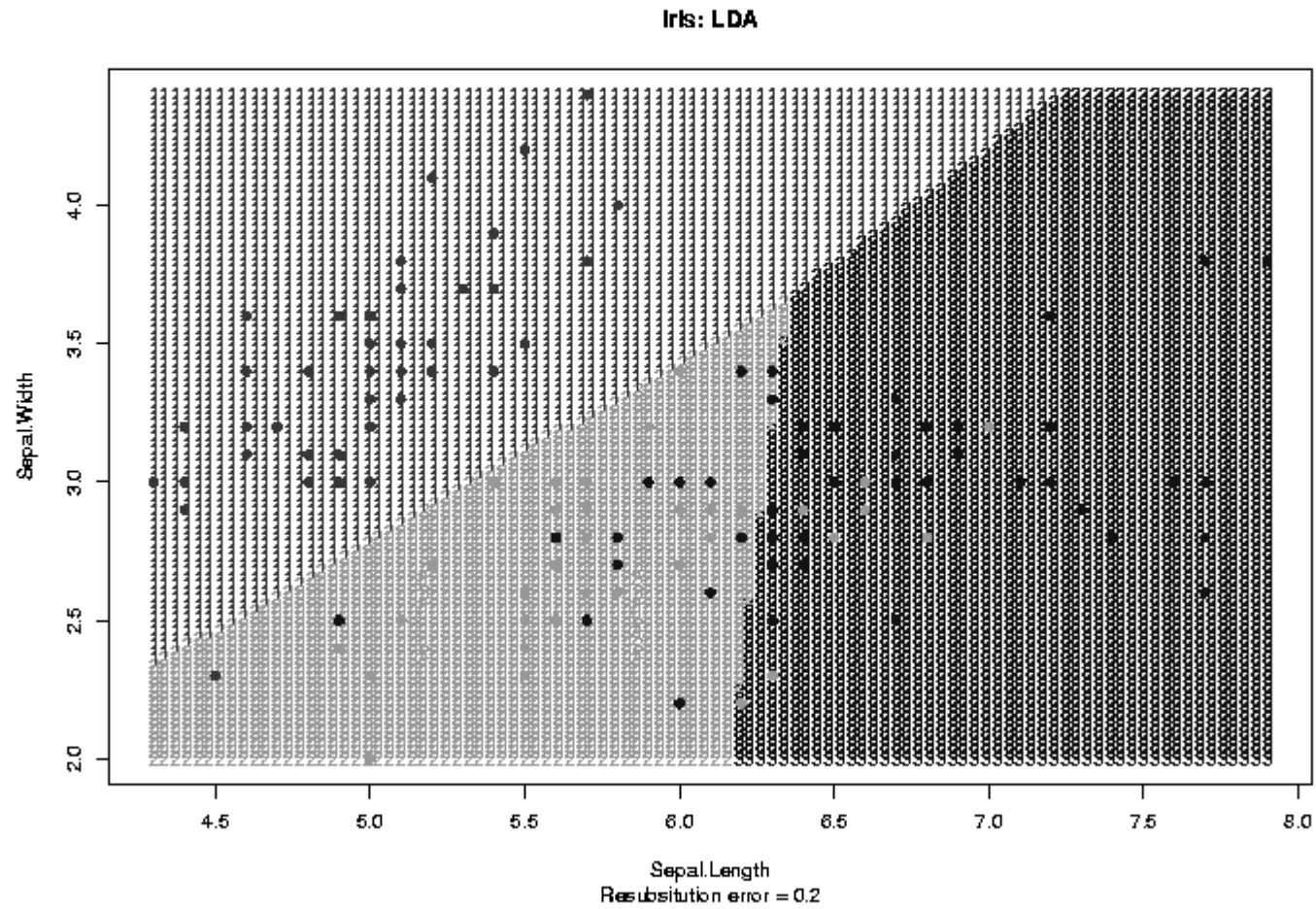
$$\delta_j(x) = \underline{x}^T \Sigma^{-1} \underline{\mu}_j - 0,5 \underline{\mu}_j^T \Sigma^{-1} \underline{\mu}_j + \log p_j$$

- Dla dwóch klas – przekształcenie log-ratio

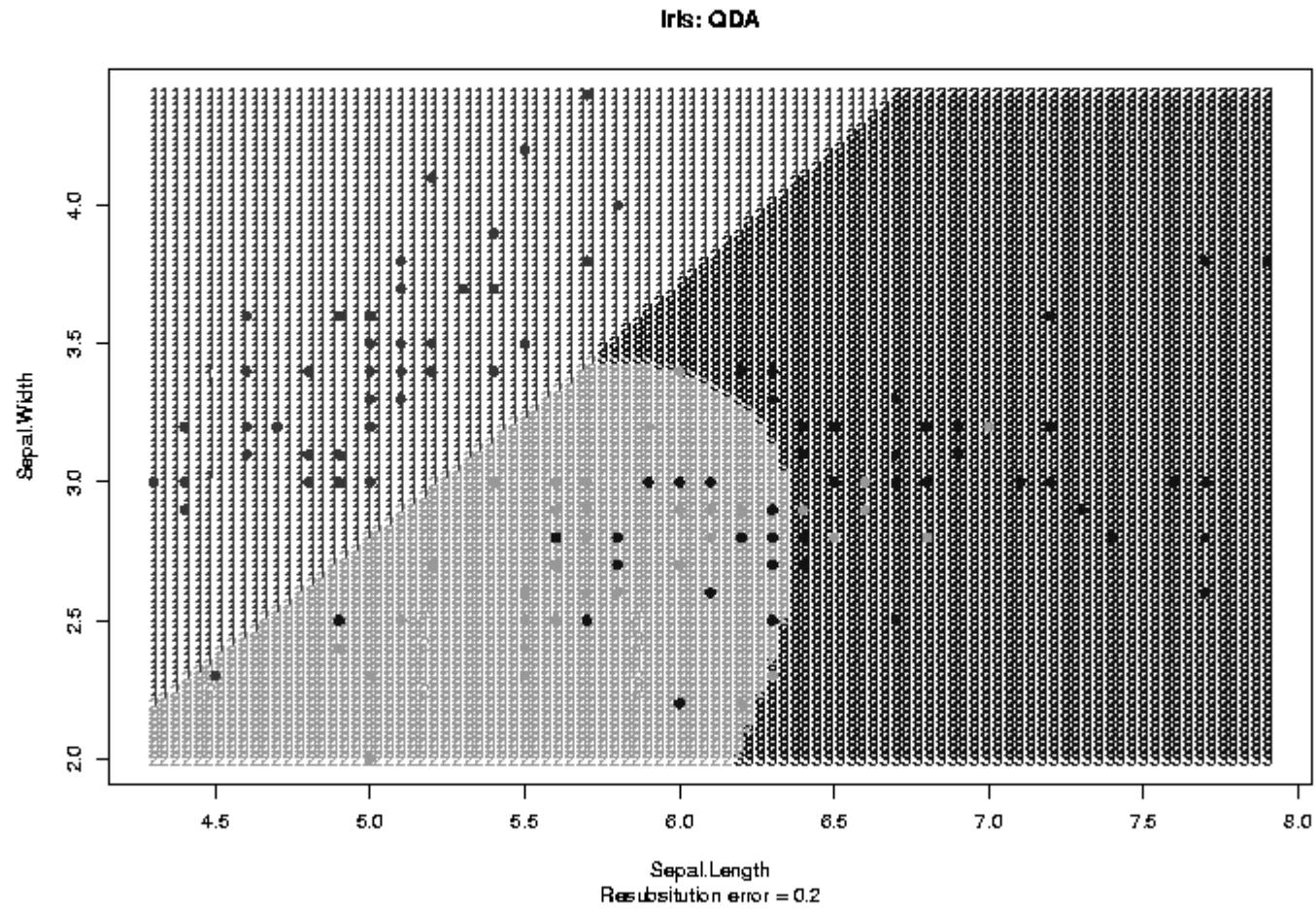
$$\begin{aligned} \log \frac{\Pr(y = k|\mathbf{x})}{\Pr(y = l|\mathbf{x})} &= \log \frac{f_k(\mathbf{x})}{f_l(\mathbf{x})} + \log \frac{p_k}{p_l} \\ &= \log \frac{p_k}{p_l} - \frac{1}{2} (\underline{\mu}_k + \underline{\mu}_l)^T \Sigma^{-1} (\underline{\mu}_k - \underline{\mu}_l) \\ &\quad + \underline{x}^T \Sigma^{-1} (\underline{\mu}_k - \underline{\mu}_l) \end{aligned}$$

- Więcej w Krzyśko ... lub Hastie et al. Elements of Statistical Learning

Example: Linear discriminant analysis

Example: Quadratic discriminant analysis

Porównanie rozwiązań LDA i QDA

- Wybrany zbiór danych (za Hastie et al. Elements of Statistical Learning)

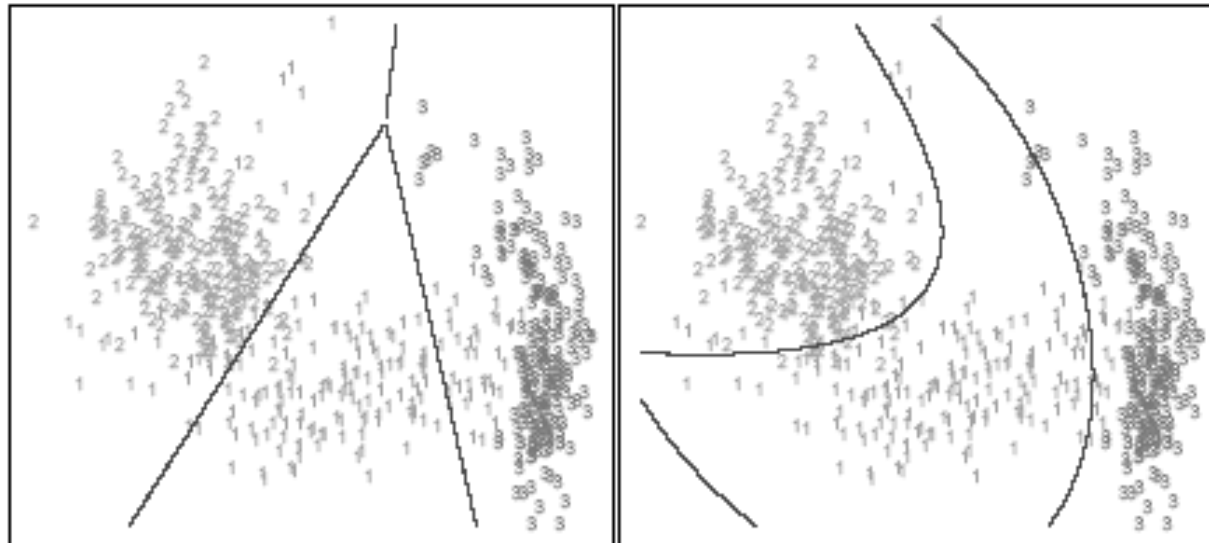

FIGURE 4.1. The left plot shows some data from three classes, with linear decision boundaries found by linear discriminant analysis. The right plot shows quadratic decision boundaries. These were obtained by finding linear boundaries in the five-dimensional space $X_1, X_2, X_1X_2, X_1^2, X_2^2$. Linear inequalities in this space are quadratic inequalities in the original space.

Wymogi stosowania modeli AD

- Zmienne wyrażone na skalach liczbowych
  - Specjalne podejścia dla zmiennych jakościowych (binaryzacja, model lokacyjny,...)
- Zmienne mają wielowymiarowy rozkład normalnych
- Macierze kowariancji dla poszczególnych klas są równe → jeśli nie, to bardziej złożone funkcje kwadratowe dyskryminujące.
- Problem doboru właściwych zmiennych.

Selekcja zmiennych

- W funkcji dyskryminującej uwzględniaj zmienne o dobrych właściwościach dyskryminujących
- Przykład kryterium jakości dyskryminacji:

$$\lambda = \frac{|S_w|}{|S_W + S_B|}$$

gdzie macierz zmienności wewnątrzklasowej

$$S_W = \frac{1}{n-k} \sum_{j=1}^k \sum_{i \in C_j} (x_i - \bar{x}_j)(x_i - \bar{x}_j)^T$$

a macierz zmienności międzyklasowej

$$S_B = \frac{1}{k-1} \sum_{j=1}^k n_j (\bar{x}_j - \bar{x})(\bar{x}_j - \bar{x})^T$$

Inne zagadnienia

- Pojęcie zmiennych kanonicznych – kierunki które dobrze separują k klasy (także ich wizualizacja)
- Dyskryminacja oparta na regresji liniowej i logistycznej
- Uogólnienie modeli liniowych – elastyczna dyskryminacja (FDA)
- Ad a metoda wektorów nośnych (SVM)
- Powiązanie z metodą PCA
- Odniesienia do Analizy Korespondencji

Typowe obszary zastosowań

- Analiza danych finansowych (zwłaszcza banki, polityka kredytowa, predykcja bankructw)
- Badania marketingowe
  - Także identyfikacja czynników różnicujących klasy klientów
- Badania danych medycznych, biologicznych lub innych powiązanych nauk
- Rozpoznawania twarzy na obrazach

Implementacje np. Statistica

The screenshot displays the Statistica software interface with a data table and a menu of statistical analysis options. The data table has the following structure:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	id	Ms			torque	summer_cons	winter_cons	oil_cons	horsepower	D1	D2	
1	1				481	21,8	26,4	0,7	145	1	1	
2	2				420	22	25,5	2,7	110	2	3	
3	3							3,7	101	2	3	
4	4							1	138	1	1	
5	5							1,4	130	1	2	
6	6							2,8	112	2	3	
7	7							1,1	140	1	1	
8	8							1,4	135	1	1	
9	9							0,2	150	1	1	
10	10							4,4	96	2	3	
11	11							1,7	125	1	2	
12	12							1,9	120	1	2	
13	13							0,4	148	1	1	
14	14				400	22	20,4	3,9	100	2	3	
15	15				461	22	26,3	1,4	132	1	2	
16	16		65	2,22	67	402	22	23,9	2,3	103	2	3
17	17		90	2,48	51	468	22	26,5	1,2	138	1	1
18	18		90	2,6	15	488	20	23,2	0,1	150	1	1
19	19		76	2,39	65	428	27	33,4	2	116	2	3
20	20		85	2,42	50	454	21,5	26,3	1,3	129	1	2
21	21		85	2,41	58	450	22	25,5	1,5	126	1	2
22	22		88	2,47	48	458	22,4	25,1	1,1	130	1	1
23	23		60	1,93	90	400	24	28,7	4	95	2	3
24	24		64	2,2	71	420	23,1	25,2	2,6	105	2	3
25	25		75	2,39	64	432	22,2	25,1	1,7	114	2	2
26	26		74	2,36	64	420	21,9	25,4	1,9	110	2	2
27	27		68	2,15	70	400	22	26	2,6	100	2	3
28	28		70	2,2	65	412	22,8	25,3	2,1	102	2	3

The menu options visible in the screenshot include:

- Basic Statistics/Tables
- Multiple Regression
- ANOVA
- Nonparametrics
- Distribution Fitting
- Advanced Linear/Nonlinear Models
- Multivariate Exploratory Techniques
  - Cluster Analysis
  - Factor Analysis
  - Principal Components & Classification Analysis
  - Cangnical Analysis
  - Reliability/Item Analysis
  - Classification Trees
  - Correspondence Analysis
  - Multidimensional Scaling
  - Discriminant Analysis
  - General Discriminant Analysis Models
- Industrial Statistics & Six Sigma
- Power Analysis
- Neural Networks
- Data-Mining
- QC Data Mining & Root Cause Analysis
- Text & Document Mining, Web Crawling
- Statistics of Block Data
- STATISTICA Visual Basic
- Probability Calculator

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	id	MaxSpeed	Compr_preasure	blacking							
1	1	90	2.52								
25	25	75	2,39	64	432	22,2	25,1	1,7	114	2	3
26	26	74	2,36	64	420	21,9	25,4	1,9	110	2	2
27	27	68	2,15	70	400	22	26	2,6	100	2	3
28	28	70	2,2	65	412	22,8	25,3	2,1	102	2	3

Workbook2* - Classification Functions; grouping: D1 (autobusyplainpopraw.sta)

Variable	Classification Functions	
	G_1:1 p=,60000	G_2:2 p=,40000
MaxSpeed	-2,49	-2,83
Compr_preasure	823,79	833,98
blacking	-3,55	-3,71
torque	14,19	14,01
summer_cons	22,14	22,68
winter_cons	7,48	7,51
oil_cons	257,56	259,33
horsepower	-15,74	-15,85
Constant	-3569,67	-3482,11

Discriminant Function Analysis Results: autobusyplainpopraw.sta

Number of variables in the model: 8

Wilks' Lambda: ,2423013 approx. F (8,71) = 27,75296 p < ,0000

Quick | Advanced | Classification

Classification functions: [Grid icon]

Use selection conditions to classify selected cases only: SELECT CASES Select

Classification matrix: [Grid icon]

Classification of cases: [Grid icon]

Squared Mahalanobis distances: [Grid icon]

Posterior probabilities: [Grid icon]

Save scores: [Grid icon]

A priori classification probabilities:

- Proportional to group sizes
- Same for all groups
- User defined

Score to save for each case:

- Save classification for case
- Save distance for case
- Save posterior probability for case

Max. number of cases in a single results spreadsheet: 100000

Buttons: Summary, Cancel, Options

Więcej

Przeczytaj literaturę

- T.Hastie, R.Tibshirani, J.Friedman: The Elements of Statistical Learning. Springer (zwłaszcza rozdz. 4) → poszukaj wersji elektronicznej pdf
- J.Koronacki, J.Ćwik: Statystyczne systemy uczące się (rozdz. 1 oraz o FDA w rozdz. 6)
- M.Krzyśko, W.Wołyński, T.Górecki, M.Skorzybut: Systemy uczące się. + wcześniejsze prace M.Krzyśko o analizie dyskryminacyjnej
- Angielska Wikipedia „Linear discriminant analysis”
- McLachlan, G. J. (2004). Discriminant Analysis and Statistical Pattern Recognition. Wiley.
- Duda, R. O.; Hart, P. E.; Stork, D. H. (2000). Pattern Classification (2nd ed.). Wiley